

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 20 marca 2003 r.

w sprawie badań kontrolnych pozostałości chemicznych, biologicznych, leków i skażeń promieniotwórczych u zwierząt żywych, w tkankach lub narządach zwierząt po uboju i w produktach spożywczych pochodzenia zwierzęcego

Na podstawie art. 43a ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 66, poz. 752, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wykaz substancji objętych badaniami kontrolnymi pozostałości chemicznych, biologicznych i leków, zwanych dalej „badaniami”;
- 2) zakres i sposób prowadzenia programu badań;
- 3) sposób pobierania próbek;
- 4) zakres badań;
- 5) rodzaj i wielkość próbek;
- 6) sposób dokumentowania;
- 7) tryb postępowania wyjaśniającego w przypadku stwierdzenia obecności substancji zakazanych lub przekroczenia dopuszczalnego maksymalnego poziomu pozostałości chemicznych, biologicznych i leków;
- 8) zakres badań kontrolnych skażeń promieniotwórczych.

§ 2. Wykaz substancji objętych badaniami jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 32, poz. 305).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 29, poz. 320, Nr 123, poz. 1350 i Nr 129, poz. 1438 oraz z 2002 r. Nr 112, poz. 976.

§ 3. 1. Program badań obejmuje:

- 1) wskazanie przepisów prawnych dotyczących stosowania substancji objętych badaniami;
- 2) wskazanie przepisów prawnych dotyczących najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości lub maksymalnych poziomów zanieczyszczeń substancji chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach spożywczych pochodzenia zwierzęcego;
- 3) wskazanie podmiotów realizujących program badań;
- 4) wykaz laboratoriów uprawnionych do wykonywania badań ze wskazaniem zakresu i liczby wykonywanych badań;
- 5) szczegółowy wykaz substancji objętych badaniami w danym roku;
- 6) wykaz metod analitycznych;
- 7) określenie kryteriów oceny wyników badań;
- 8) liczbę pobieranych próbek w danym roku wynikającą z rodzaju prowadzonych badań;
- 9) liczbę badanych zwierząt i liczbę pobieranych próbek produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego ustalaną w sposób określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia;
- 10) określenie trybu postępowania w przypadku stwierdzenia u zwierząt lub w produktach spożywczych pochodzenia zwierzęcego pozostałości substancji objętych badaniami;
- 11) metody pobierania próbek.

2. Program badań opracowuje się w terminie do dnia 15 lutego każdego roku kalendarzowego.

§ 4. 1. Zwierzęta oraz produkty spożywcze pochodzenia zwierzęcego bada się na obecność substancji chemicznych, biologicznych i leków objętych badaniami.

2. Badania obejmują wydaliny, płyny ustrojowe zwierząt żywych, tkanki i narządy zwierząt po uboju, produkty spożywcze pochodzenia zwierzęcego oraz środki żywienia zwierząt i wodę przeznaczoną do spożycia.

3. W przypadku substancji należących do grupy A, o których mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia, badania prowadzi się w celu stwierdzenia niedozwolonego stosowania substancji zakazanych czy też nadużycia w stosowaniu substancji dozwolonych.

4. W przypadku substancji należących do grupy B, o których mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia, badania prowadzi się w celu stwierdzenia, czy nie nastąpiły przekroczenia maksymalnych dopuszczalnych poziomów pozostałości leków i pestycydów oraz maksymalnych poziomów zanieczyszczeń chemicznych.

5. Zakres badań, gatunki zwierząt, minimalne liczby pobieranych próbek produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz minimalną liczbę zwierząt, od których pobiera się próbki każdego roku, są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 5. 1. Próbki od zwierząt pobiera się w przypadku wystąpienia:

- 1) nadmiernej masy mięśniowej;
- 2) przebarwień, obrzęków i torbieli w miejscach, gdzie najczęściej stosowane są iniekcje;
- 3) śladów po iniekcji w tkance tłuszczowej wokół jelita prostego;
- 4) śladów po implantach;
- 5) nadmiernej tkanki tłuszczowej;
- 6) powiększenia tarczycy;
- 7) zmian w płucach o charakterze zapalnym;
- 8) przerostu mięśnia sercowego;
- 9) zmian zapalnych w układzie moczowym.

2. Próbki do badań od zwierząt w gospodarstwach i w rzeźniach pobiera się, biorąc pod uwagę płeć, wiek, gatunek, stan zdrowia i kondycję oraz systemy żywienia, programy profilaktyczne i lecznicze.

3. Próbki do badań pobiera się w różnych odstępach czasu rozłożonych w okresie całego roku kalendarzowego, z tym że o terminie ich pobrania nie informuje się podmiotu, u którego pobieranie próbek będzie przeprowadzone.

§ 6. 1. Każdą próbkę do badań bezpośrednio po pobraniu opakowuje się oddzielnie, oznakowuje w sposób trwały i czytelny oraz schładza i zamraża, z wyjątkiem krwi, jaj, miodu i środków żywienia zwierząt.

2. Każdą próbkę oznacza się siedmiocyfrowym numerem identyfikacyjnym, w którym:

- 1) pierwsza i druga cyfra oznaczają numer województwa;
- 2) trzecia i czwarta cyfra oznaczają numer powiatu;
- 3) piąta, szósta i siódma cyfra oznaczają kolejne numery pobranych próbek.

3. Próbki przechowuje się nie dłużej niż 7 dni od dnia ich pobrania.

4. Próbek do badań pozostałości antybiotyków nie zamraża się; próbki te przechowuje się w temperaturze od 0°C do 4°C nie dłużej niż 30 godzin od momentu ich pobrania.

5. Próbki przesyła się do laboratorium uprawnionego do wykonywania badań z zachowaniem takich warunków transportu, w jakich były przygotowane do wysyłki.

6. Próbki pobrane lub przesłane niezgodnie z wymaganiami nie są przyjmowane do badań.

§ 7. 1. Po pobraniu próbek w gospodarstwie sporządza się protokół pobrania próbek oraz protokół kontroli pozostałości chemicznych, biologicznych i leków dotyczący, odpowiednio, charakterystyki fermi drobiu rzeźnego lub kur, gospodarstwa prowadzącego chów trzody chlewnej lub bydła albo charakterystyki obiektu rybackiego.

2. Po pobraniu próbek w rzeźni sporządza się protokół pobrania próbek i protokół z badania poubojowego zwierzęcia.

3. Protokół pobrania próbek sporządza się w trzech egzemplarzach.

4. Protokoły pobrania próbek wraz z próbkami przekazuje się do laboratorium, o którym mowa w § 6 ust. 5.

§ 8. 1. Powiatowy lekarz weterynarii sporządza miesięczne zestawienia pobranych i przekazanych do laboratorium próbek i przesyła je do wojewódzkiego lekarza weterynarii.

2. Wojewódzki lekarz weterynarii sporządza półroczne zestawienie z realizacji programu badań i przekazuje je do Głównego Lekarza Weterynarii do dnia 15 lipca za pierwsze półrocze, a do dnia 15 stycznia roku następnego sprawozdanie roczne.

§ 9. Rodzaj i wielkość pobieranych próbek do badań są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 10. 1. Jeżeli w wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono obecność substancji zakazanych, laboratorium uprawnione do wykonywania badań powiadamia niezwłocznie właściwego powiatowego i wojewódzkiego lekarza weterynarii o wyniku badania.

2. Powiatowy lekarz weterynarii, po otrzymaniu za wiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza postępowanie wyjaśniające, które obejmuje:

1) w przypadku gospodarstwa:

- a) kontrolę zwierząt w gospodarstwie (liczba zwierząt poszczególnych gatunków, płeć, wiek, oznakowanie — jeżeli dotyczy, kierunek użytkowania),
- b) sprawdzenie, czy nie ma śladów po implantach lub iniekcjach,
- c) sprawdzenie dokumentacji weterynaryjnej i zootechnicznej, prawidłowości jej prowadzenia, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rodzaj stosowanych leków, przyrost masy ciała, zużycie środków żywienia zwierząt na kilogram przyrostu,
- d) sprawdzenie, czy w gospodarstwie nie ma leków, których stosowanie jest niedozwolone lub nie odbywa się pod kontrolą lekarza weterynarii,
- e) pobranie próbek od zwierząt oraz próbek środków żywienia zwierząt i wody przeznaczonej do spożycia lub w przypadku ryb — wody, w której były hodowane, a następnie przekazanie ich do laboratorium w celu wykonania badań;

2) w przypadku rzeźni, zakładu mleczarskiego, zakładu przetwórstwa rybnego oraz punktu zbierania i pakowania jaj:

- a) kontrolę dokumentacji zakładu lub punktu oraz ustalenie pochodzenia produktów, w których stwierdzono obecność substancji niedozwolonych,
- b) pobranie próbek do badań, jeżeli produkty znajdują się jeszcze w zakładzie lub punkcie,
- c) powiadomienie właściwych organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Handlowej i wojskowych organów weterynaryjnych, jeżeli produkty wysłano z zakładu lub punktu,
- d) kontrolę w miejscu pochodzenia produktów (jeżeli miejsce to znajduje się poza obszarem powiatu, powiatowy lekarz weterynarii powiadamia o tym wojewódzkiego lekarza weterynarii, właściwego powiatowego lekarza weterynarii oraz wojewódzkiego lekarza weterynarii, na którego terenie znajduje się miejsce pochodzenia produktów).

3. Wyniki postępowania wyjaśniającego przekazywane są wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii.

4. Do czasu uzyskania wyników badań powtórnie pobranych próbek podejrzane zwierzęta, zidentyfikowane i oznakowane oraz produkty pozyskiwane od

tych zwierząt zostają niezwłocznie objęte nadzorem powiatowego lekarza weterynarii i nie mogą być wprowadzane na rynek.

5. W przypadku potwierdzenia obecności substancji zakazanych przeprowadza się dodatkową kontrolę i zwiększa się częstotliwość badań w gospodarstwie przez okres co najmniej sześciu miesięcy.

§ 11. 1. Jeżeli w wyniku przeprowadzonego badania stwierdzi się przekroczenie maksymalnego dopuszczalnego poziomu pozostałości chemicznych, biologicznych i leków, laboratorium wykonujące badania powiadamia właściwego powiatowego i wojewódzkiego lekarza weterynarii o wyniku badania.

2. Powiatowy lekarz weterynarii, po otrzymaniu za wiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza postępowanie wyjaśniające, które obejmuje:

1) w przypadku gospodarstwa:

- a) kontrolę zwierząt w gospodarstwie (liczba zwierząt poszczególnych gatunków, płeć, wiek, oznakowanie — jeżeli dotyczy, kierunek użytkowania),
- b) kontrolę dokumentacji weterynaryjnej i zootechnicznej, ze szczególnym uwzględnieniem danych dotyczących stosowania u zwierząt leków zawierających wykrytą w badaniach substancję,
- c) wyjaśnienie, jak zostały zagospodarowane produkty pochodzące od zwierząt, które nie mogły być wprowadzone do obrotu;

2) w przypadku rzeźni, zakładu mleczarskiego, zakładu przetwórstwa rybnego oraz punktu zbierania i pakowania jaj:

- a) kontrolę dokumentacji zakładu lub punktu i ustalenie pochodzenia produktów, w których stwierdzono obecność pozostałości,
- b) pobranie próbek do badań, jeżeli produkty znajdują się jeszcze w zakładzie lub punkcie,
- c) powiadomienie właściwych organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Handlowej i wojskowych organów weterynaryjnych, jeżeli produkty zostały wysłane z zakładu lub punktu,
- d) kontrolę w miejscu pochodzenia produktów pochodzenia zwierzęcego (jeżeli miejsce to znajduje się poza obszarem powiatu, powiatowy lekarz weterynarii powiadamia o tym nadzorującego go wojewódzkiego lekarza weterynarii, właściwego powiatowego lekarza weterynarii oraz wojewódzkiego lekarza weterynarii, na którego terenie znajduje się miejsce pochodzenia produktów).

3. O wynikach postępowania wyjaśniającego powiatowy lekarz weterynarii informuje wojewódzkiego lekarza weterynarii.

4. Jeżeli w wyniku postępowania wyjaśniającego w gospodarstwie nie ustalono przyczyny przekrocze-

nia maksymalnego dopuszczalnego poziomu pozostałości leków weterynaryjnych, ponownie pobiera się próbki od zwierząt i przesyła do laboratorium.

5. Jeżeli powtórne badanie potwierdziło przekroczenie maksymalnego dopuszczalnego poziomu pozostałości leków weterynaryjnych, zwierzęta, zidentyfikowane i oznakowane, pozostają pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii do czasu upłynięcia okresu karencji właściwego dla substancji czynnej zawartej w tym leku.

6. W przypadku stwierdzenia, że nie przestrzegano okresów karencji lub stosowano leki bez wskazania lekarza weterynarii, zwiększa się częstotliwość badań w gospodarstwie przez okres co najmniej sześciu miesięcy.

7. W przypadku stwierdzenia przekroczenia maksymalnych dopuszczalnych poziomów pozostałości zanieczyszczeń chemicznych, a w szczególności metali, pestycydów, polichlorowanych bifenyli, wyniki badań przekazuje się Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Handlowej i wojskowym organom weterynaryjnym oraz zwiększa się częstotliwość badań przez okres co najmniej sześciu miesięcy w roku następnym.

§ 12. 1. Badania kontrolne skażeń promieniotwórczych radioizotopami cezu obejmują mięso bydła (cieląt), świń, owiec (jagniąt), zwierząt łownych, drobiu oraz ryb, jaja kurze i mleko krowie.

2. Do badań, o których mowa w ust. 1, pobiera się losowo w każdym kwartale i w każdym województwie

po trzy próbki o masie 1 kilograma, pochodzące z różnych rzeźni, ferm drobiu, zlewni mleka, gospodarstw rybackich i zakładów przetwórstwa mięsa zwierząt łownych.

3. Wojewódzcy lekarze weterynarii sporządzają roczne zestawienia wyników przeprowadzonych badań kontrolnych skażeń promieniotwórczych i przekazują Głównemu Lekarzowi Weterynarii w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku kalendarzowego.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *A. Tański*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 12 października 1999 r. w sprawie określenia rodzaju prób, zakresu badań i sposobu prowadzenia dokumentacji przy badaniach kontrolnych występowania zakażeń zwierząt oraz pozostałości chemicznych, biologicznych, leków i skażeń promieniotwórczych w tkankach zwierząt, mięsie, środkach spożywczych pochodzenia zwierzęcego i niejadalnych surowcach zwierzęcych (Dz. U. Nr 93, poz. 1080, z 2001 r. Nr 43, poz. 487 i Nr 115, poz. 1231 oraz z 2002 r. Nr 10, poz. 103), które na podstawie art. 5 ustawy z dnia 25 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych, ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej oraz ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 129, poz. 1438 i Nr 154, poz. 1790 oraz z 2002 r. Nr 112, poz. 976) utraciło moc z dniem 1 stycznia 2003 r.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 marca 2003 r. (poz. 487)

Załącznik nr 1

WYKAZ SUBSTANCJI OBJĘTYCH BADAANIAMI KONTROLNYMI POZOSTAŁOŚCI CHEMICZNYCH, BIOLOGICZNYCH I LEKÓW

Grupa A — Substancje wykazujące działanie anaboliczne oraz substancje, które są zakazane w stosowaniu u zwierząt

- 1) Stilbeny, pochodne stilbenów oraz ich sole i estry;
- 2) Substancje tyreostatyczne;
- 3) Sterydy;
- 4) Laktony kwasu rezorcynowego, w tym zeranol;
- 5) Beta-agoniści;
- 6) Środki farmaceutyczne wykreślone z Rejestru Środków Farmaceutycznych i Materiałów Medycznych Stosowanych Wyłącznie u Zwierząt.

Grupa B — Leki weterynaryjne (włączając substancje zakazane, które mogły być użyte do celów weterynaryjnych) oraz zanieczyszczenia chemiczne

- 1) Substancje przeciwbakteryjne (antybiotyki, sulfonamidy, chinolony);

2) Inne leki weterynaryjne:

- a) leki przeciwwrobacze,
- b) kokcydiostatyki i nitroimidazole,
- c) karbaminiany i pyretroidy,
- d) neuroleptyki,
- e) niesterydowe leki przeciwzapalne,
- f) inne substancje farmakologicznie czynne;

3) Zanieczyszczenia chemiczne:

- a) pestycydy chloroorganiczne i polichlorowane bifenylo (PCB),
- b) pestycydy fosforoorganiczne,
- c) pierwiastki toksyczne,
- d) mikotoksyny,
- e) barwniki,
- f) inne.

Załącznik nr 2

ZAKRES BADAŃ, GATUNKI ZWIERZĄT, MINIMALNE LICZBY POBIERANYCH PRÓBEK PRODUKTÓW
SPOŻYWCZYCH POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO ORAZ MINIMALNE LICZBY ZWIERZĄT,
OD KTÓRYCH POBIERA SIĘ PRÓBKI KAŻDEGO ROKU

1. Bydło

Badaniami w celu wykrycia obecności wszystkich grup substancji obejmuje się nie mniej niż 0,4% wszystkich zwierząt poddanych ubojowi w poprzednim roku kalendarzowym, według następującego podziału:

1) Grupa A: 0,25%

- a) 50% próbek pobiera się od żywych zwierząt w gospodarstwie, przy czym 25% próbek badanych na obecność substancji należących do grupy A5 pobiera się, jako próbki środków żywienia zwierząt, wody przeznaczonej do spożycia,
- b) 50% próbek pobiera się po uboju w rzeźni.

Nie mniej niż 5% ogólnej liczby próbek pobranych do badań na obecność substancji z grupy A bada się w celu stwierdzenia obecności substancji z każdej podgrupy: A1, A2, A3, A4, A5, A6.

2) Grupa B: 0,15%

- a) 30% próbek bada się na obecność substancji z grupy B1,
- b) 30% próbek bada się na obecność substancji z grupy B2,
- c) 10% próbek bada się na obecność substancji z grupy B3,
- d) pozostałe 30% próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

2. Świnie

Badaniami w celu wykrycia obecności wszystkich grup substancji obejmuje się nie mniej niż 0,05% wszystkich świń poddanych ubojowi w poprzednim roku kalendarzowym, według następującego podziału:

1) Grupa A: 0,02%

Próbki pobiera się w rzeźniach i dodatkowo próbki wody przeznaczonej do spożycia, środków żywienia zwierząt, kawy lub innych próbek w gospodarstwach, z tym że na 100 000 świń poddanych ubojowi w poprzednim roku kontroluje się co najmniej jedno gospodarstwo.

Nie mniej niż 5% ogólnej liczby próbek pobranych do badań na obecność substancji z grupy A bada się celem stwierdzenia obecności substancji z każdej podgrupy: A1, A2, A3, A4, A5, A6.

Pozostałe próbki kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

2) Grupa B: 0,03%

- a) 30% próbek bada się na obecność substancji z grupy B1,
- b) 30% próbek bada się na obecność substancji z grupy B2,

- c) 10% próbek bada się na obecność substancji z grupy B3,

- d) pozostałe 30% próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

3. Owce i kozy

Badaniami w celu wykrycia obecności wszystkich grup substancji obejmuje się nie mniej niż 0,05% wszystkich starszych niż trzy miesiące owiec i kóz poddanych ubojowi w poprzednim roku kalendarzowym, według następującego podziału:

1) Grupa A: 0,01%

Nie mniej niż 5% ogólnej liczby próbek pobranych do badań na obecność substancji z grupy A bada się celem stwierdzenia obecności substancji z każdej podgrupy: A1, A2, A3, A4, A5, A6.

Pozostałe próbki kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

2) Grupa B: 0,04%

- a) 30% próbek bada się na obecność substancji z grupy B1,
- b) 30% próbek bada się na obecność substancji z grupy B2,
- c) 10% próbek bada się na obecność substancji z grupy B3,
- d) pozostałe 30% próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

4. Zwierzęta jednokopytne (konie)

Badaniami kontrolnymi obejmuje się co najmniej 100 zwierząt. Próbki kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

5. Drób

Badaniami w celu wykrycia obecności wszystkich grup substancji obejmuje się kurczęta brojlery, kury, indyki, kaczkę, gęsi, pobierając co najmniej jedną próbkę na 200 ton rocznej produkcji, przy minimum 100 próbkach dla substancji z grupy A i minimum 100 próbkach dla substancji z grupy B każdego gatunku drobiu, jeżeli roczna produkcja danego gatunku drobiu wynosi więcej niż 5 000 ton, według następującego podziału:

1) Grupa A: 50%

Jedną piątą tych próbek pobiera się na fermie.

Nie mniej niż 5% ogólnej liczby próbek pobranych do badań na obecność substancji z grupy A bada się celem stwierdzenia obecności substancji z każdej podgrupy: A1, A2, A3, A4, A5, A6.

2) Grupa B: 50%

- a) 30% próbek bada się na obecność substancji z grupy B1,

- b) 30% próbek bada się na obecność substancji z grupy B2,
- c) 10% próbek bada się na obecność substancji z grupy B3,
- d) pozostałe 30% próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

6. Ryby

Badaniami obejmuje się ryby z chowu i hodowli stawowej, pobierając nie mniej niż jedną próbkę na 100 ton rocznej krajowej produkcji, według następującego podziału:

1) Grupa A: jedna trzecia próbek

Wszystkie próbki pobiera się w gospodarstwie rybackim, od ryb we wszystkich stadiach ich produkcji, w tym od ryb wprowadzanych na rynek.

2) Grupa B: dwie trzecie próbek

Próbki pobiera się w gospodarstwie, od ryb wprowadzanych na rynek, lub w zakładzie przetwórczym, w hurtowniach, pod warunkiem że możliwe jest ustalenie gospodarstw, z których one pochodzą.

We wszystkich przypadkach próbki pobrane w gospodarstwach pochodzą z nie mniejszej ilości niż 10% miejsc chowu i hodowli ryb.

7. Mleko od krów

Badaniami obejmuje się mleko surowe pochodzące od krów, pobierając co najmniej jedną próbkę na 15 000 ton rocznej produkcji mleka, nie mniej niż 300 próbek, według następującego podziału:

- 1) 70% próbek bada się na obecność pozostałości leków weterynaryjnych, przy czym każdą próbkę bada się na obecność nie mniej niż czterech różnych substancji należących do co najmniej trzech grup wśród grup: A6, B1, B2a oraz B2e;
- 2) 15% próbek bada się na obecność substancji z grupy B3;
- 3) pozostałe 15% próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

8. Jaja kurze

Próbki jaj kurzych pobiera się na fermie lub w punkcie zbierania i pakowania jaj. Badaniami obejmuje się jaja kurze, pobierając co najmniej jedną próbkę na 1000 ton rocznej produkcji jaj, nie mniej niż 200 próbek, według następującego podziału:

- 1) 70% próbek bada się na obecność co najmniej jednej substancji z następujących grup: A6, B1 oraz B2b;
- 2) 30% próbek kwalifikuje się do badań, w zależności od aktualnych zagrożeń, ale bada się na obecność substancji z grupy B3a.

9. Króliki

Badaniami obejmuje się mięso królików, pobierając co najmniej 10 próbek na 300 ton rocznej krajowej produkcji tego mięsa w poprzednim roku przy pierwszych

3 000 ton produkcji oraz dodatkowo jedną próbkę na każde 300 ton wyprodukowanego ponad 3 000 ton, według następującego podziału:

1) Grupa A: 30% próbek

- a) 70% próbek bada się na obecność substancji z grupy A6,
- b) 30% próbek bada się na obecność substancji z pozostałych podgrup grupy A;

2) Grupa B: 70% próbek

- a) 30% próbek bada się na obecność substancji z grupy B1,
- b) 30% próbek bada się na obecność substancji z grupy B2,
- c) 10% próbek bada się na obecność substancji z grupy B3,
- d) pozostałe 30% próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

10. Zwierzęta dzikie utrzymywane przez człowieka

Badaniami obejmuje się nie mniej niż 100 zwierząt dzikich utrzymywanych przez człowieka, według następującego podziału:

1) Grupa A: 20%

Nie mniej niż 50% próbek bada się na obecność substancji z grupy A5 i A6. Pozostałe próbki kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

2) Grupa B: 70%

- a) 30% próbek bada się na obecność substancji z grupy B1,
- b) 30% próbek bada się na obecność substancji z grupy B2a i B2b,
- c) 10% próbek bada się na obecność substancji z grupy B2c i B2e,
- d) 30% próbek bada się na obecność substancji z grupy B3.

Pozostałe 10% próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

11. Zwierzęta łowne

Badaniami obejmuje się nie mniej niż 100 zwierząt łownych (dziki, sarny, jelenie) odstrzelonych w kraju w danym roku kalendarzowym. Próbki te bada się na obecność substancji z grupy B3a i B3c.

12. Miód

Próbki pobiera się na każdym etapie produkcji miodu. Badaniami obejmuje się miód pszczeli, pobierając co najmniej 10 próbek na 300 ton rocznej krajowej produkcji przy pierwszych 3 000 ton produkcji oraz dodatkowo jedną próbkę na każde 300 ton wyprodukowanego ponad 3 000 ton, według następującego podziału:

- 1) 50% próbek bada się na obecność substancji z grupy B1 i grupy B2c;

- 2) 40% próbek bada się na obecność substancji z grupy B3a, B3b i B3c;
- 3) pozostałe 10% próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.
13. Importowane środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego.
Zakres badań, liczbę i rodzaj pobieranych próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń i wielkości importu.

Załącznik nr 3

RODZAJ I WIELKOŚĆ POBIERANYCH PRÓBEK

Rodzaj próbki	Wielkość próbki	Gatunki zwierząt	Uwagi
Mocz	150 ml	bydło, świnie, owce, kozy, konie	
Krew (surowica)	30 (15) ml	bydło, świnie, drób	
Mięśnie	300 g	bydło, świnie, owce, kozy, konie, drób, zwierzęta łowne, króliki	
Wątroba	200 g	bydło, świnie, owce, kozy, konie, drób, zwierzęta łowne, króliki	drób – próbka łączna fermowa
Nerki	200 g	bydło, świnie, owce, kozy, konie, króliki	
Tkanka tłuszczowa	200 g	bydło, świnie, owce, kozy, konie, drób, zwierzęta łowne, króliki	
Woda przeznaczona do spożycia	200 ml	bydło, świnie, drób	
Środki żywienia zwierząt	200 g	bydło, świnie, drób	
Mleko surowe od krów	500 ml		mleko od jednego producenta na antybiotyki – 50 ml
Jaja	12 szt.		na antybiotyki – 5 szt.
Ryby	1 ryba (1kg)		
Miód	200 g		
Importowane środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego	300 g		